

(P-27) YENİDEN BEYOĞLU GENÇLİK-AİLE DESTEK MERKEZİ (GADEM)

Emin Dönmez¹, Kültegin Ögel²

¹Yeniden Sağlık ve Eğitim Derneği

²Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Uzman Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi

emin@yeniden.org.tr

GİRİŞ VE AMAÇ: 20 Temmuz 2004 tarihinde, Yeniden Sağlık ve Eğitim Derneği tarafından kurulan Yeniden Beyoğlu Gençlik Aile Destek Merkezi, risk altındaki çocuklara ve gençlere ve ailelerine danışmanlık hizmeti vermek amacıyla kurulmuştur. Merkez, Beyoğlu belediyesine bağlı sosyal çalışmaların yapıldığı Beyoğlu Semt konağında hizmet vermektedir.(Piyalepaşa Semt Konağı Derebuyu Cad. Yeniyol Sk. No: 1 Kasımpaşa Beyoğlu) Bu posterde Yeniden Beyoğlu Gençlik Aile Destek Merkezi'nin çalışmaları anlatılmıştır. Bu proje Yeniden Sağlık ve Eğitim Derneği tarafından hazırlanmış, Beyoğlu Belediye'si işbirliği ile ve Caritas Türkiye tarafından desteklenmektedir. AMAÇ: Bu projede amacımız; Çocukların ve gençlerin sokakta yaşamasını ve madde kullanmasını önlemek; sokakta yaşayan çocuklar ve risk altındaki çocuklara yönelik önleme çalışmaları geliştirmek; toplumsal duyarlılığın gelişmesine katkıda bulunmaktır.

Beyoğlu Gençlik Aile Destek Merkezi'nin bugüne kadar yaptığı çalışmalar şunlardır;

- Sokakta yaşama riski altındaki çocuklara ve ailelerine yönelik uygun psikososyal destek çalışmaları yapmak.
- Risk altındaki ergen ve aileleriyle bireysel görüşmeler yapmak.
- Madde kullanan çocuk ve gençlere bireysel görüşmeler yapmak.
- Risk altındaki çocuk ve gençlerin ailelerine yönelik eğitimler vermek.
- Grup çalışmaları yapmak
- Sokakta yaşama riski altındaki çocuklarla çalışan kurum kuruluş ve kişileri risk altındaki çocuklara yaklaşım konusunda eğitim vermek ve farkındalıklarını arttırmak amacıyla çeşitli çalışmalar yürütmek.

Gadem'e başvuranlar genellikle Beyoğlu belediyesi, bölge muhtarlıkları, köy dernekleri, sivil toplum kuruluşları, okulların rehberlik hizmetleri tarafından yönlendirilmektedir. Danışmanlar randevu usulü görülmektedir. Görüşmelerde bilişsel davranışçı yaklaşım ön planda olmakla birlikte bireye özgü eklettik yaklaşım ve motivasyonel görüşme teknikleri uygulanmaktadır. Depresyonu olan ya da psikiyatrik olan çocuk ve gençler BRSHH ÇAMATEM bölümüne sevk edilmektedir. Rehber Öğretmenlere, ailelere, çocuk ve ergenlere, gönüllülere yönelik eğitimler verilmektedir. Örnek olarak ailelere, ergenlik dönemi özellikleri ve zor çocuklara yaklaşım ile ilgili bilgiler verilmektedir. Beyoğlu GADEM' de bir psikolog, 2 gönüllü psikolog 1 güvenlik görevlisi , 1 sekreter çalışmaktadır. Konsültasyon bir psikiyatrist tarafından yapılmaktadır. GADEM 'in yaptığı çalışmalar ve verdiği danışmanlık hizmetleri yazılı ve görsel basın yoluyla, yerel radyolarla, broşür ve afişlerle duyurulmuştur. Birçok sivil toplum kuruluşunda projenin tanıtımı yapılmıştır. Yapılan bütün etkinlikler bölgede bulunan muhtarlıklarla işbirliği içerisinde olmuş ve muhtarlıklar aracılığıyla duyurulmuştur. Beyoğlu bölgesinde bulunan birçok mahallede ailelere yönelik tanıtım ve yönlendirme toplantısı yapılmıştır. Ayrıca bölgede bulunan okullarda GADEM 'in çalışmaları anlatılmıştır. Beyoğlu belediyesi broşür ve afişlerin basılmasında ve duyurulmasında yardımcı olmuştur. Yeniden tarafından birçok broşür hazırlanmıştır. Bunlar; GADEM 'in yaptığı çalışmalar, alkol ve madde kullanan çocuk ve gençler, şiddet eğilimi olan ve suça itilen çocuk ve gençler, evden kaçan çocuk ve gençler, istismara uğrayan çocuk ve gençler, kendine zarar verme davranışı olan çocuk ve gençler, okuldan kaçan çocuk ve gençler, davranış sorunları olan çocuk ve gençlerdir. Bu broşürler Beyoğlu bölgesi rehber öğretmenlerine ve bir çok aileye dağıtılmıştır. Beyoğlu ve çevresinde bulunan bir çok devlet kurumları (muhtarlık, okul, hastane, çocuk kurumları vb.) sivil toplum kuruluşları, köy dernekleri, vakıflar, spor kulüpleri, özel kurumlar, üniversiteler ve bölge esnaflarıyla işbirliği içerisinde çalışmalar yapılmıştır.

Çocuk ve ailelere daha çabuk ulaşmak ve destek olmak için bölgede irtibat halinde bulunan merkezler şunlardır: Beyoğlu Belediyesi, 45 Muhtarlık, 36 İlköğretim ve Lise Okulları, 32 Köy Derneği, 6 Vakıf, 5 Spor Kulübü, 3 Kültür Merkezi, 1 Halkevi, 1 Dayanışma Evi, 1 Özel hastane, 1 devlet Hastanesi, 1 Özel Üniversite, Beyoğlu Rötarak, İstanbul Valiliği RotariY Çocuk Evi, Beyoğlu Halkeğitim.

Eğitim: 200 aileye on iki Madde Bağımlılığı Anne-Baba Eğitimi ve Bilgilendirmesi, bölgedeki 60 rehber öğretmene zor çocuklara yaklaşım ve danışmanlık eğitimi verilmiştir. Eğitim alan rehber öğretmenler kendi okullarında ailelere ve gençlere yönelik madde bağımlılığını önleme üzerine eğitimler verilmiştir. İki defa gençlere yönelik Madde Bağımlılığı Eğitimi yapılmıştır. Ergenlik dönemi özellikleri ve ergenlere yaklaşım konusunda üç defa, dönüşümlü 6 haftalık ebeveyn eğitimi yapılmıştır. Ebeveynlere yönelik sekiz grup çalışması yapılmıştır. **Danışmanlık:** Proje başladığından beri 58 çocuk ve gençle görüşülmüştür. Görüşme yapılan danışmanların ebeveynleri de dahil olmak üzere 52 aileye danışmanlık hizmeti verilmiştir.

GADEM' e başvuran çocuk ve gençlerin özellikleri: Beyoğlu GADEM' e 58 çocuk ve genç başvurmuştur. Başvuranların %63.8' i erkek %36.2'si ise kızdır. Ergenlerin yaş ortalaması 13.6 ± 2.23 ' dir. GADEM' e gelen ergenlerin şikayetlerine baktığımızda sırasıyla %82.8 oranla sık sık yalan söyleme, % 72.4 oranla şiddet içerikli davranışlar gösterme, % 63.8 çevreye zarar verme, %32.8 oranla okuldan kaçma, % 20.7 kendine zarar verme davranışı, %19.0 oranla alkol ve madde kullanım gelmektedir. Beyoğlu GADEM' e başvuran alkol ve madde kullanan ergenlerden %100.0' ü sigara, %100'0 ü alkol, %72.7 esrar, %45.5 hap, %54.5' i ecstasy ve %27.3 yapıştırıcı madde kullanmaktadır. Başvuranlar içinde uçucu madde kullanan yoktur. **TARTIŞMA VE SONUÇ:** Risk altında bulunan çocuk ve gençlere yönelik toplum temelli müdahalelerin yapılması ve madde kullanımı önlemek açısından yararlı olduğu gözlenmiştir. Risk altında bulunan çocuk ve ergenlerin büyük çoğunluğu sık sık yalan söyledikleri ve şiddet eğilimi gösterdikleri görülmüştür. GADEM ' e başvuran ve şiddet eğilimi gösteren çocuk ve gençlerin büyük bir kısmı çevreye zarar verdikleri ortaya çıkmıştır. Beyoğlu bölgesinde bulunan sivil toplum örgütlerinin ve yerel derneklerin sayısının fazla olması ve bu dernek ve kurumlarla GADEM olarak sürekli iletişim halinde olunması projenin duyurulmasında çok yardımcı olmuştur. Özellikle bölgede bulunan muhtarlıklarla kurulan ilişkiler vaka yönlendirilmesinde ve projenin hedef kitesine ulaşmasında çok yararlı olmuştur. Gençlik aile destek merkezinde görev yapan psikolog'un bölgeyi iyi biliyor olması ve Beyoğlu bölgesinde ikametgah eden gönüllü çalışanların olması projenin hedefine ulaşması konusunda önemli bir etki yapmaktadır. Türkiye'de son yıllarda önleme çalışmalarına önem verilmesine rağmen yeterli kadar önleme çalışmaları bulunmamaktadır. Bu proje Türkiye'deki toplum temelli müdahalelere iyi bir örnek olarak gösterilebilir.